

سوالات درس پانزدهم هویت ایرانی ۳ (هویت سیاسی ایران)

صفحه ۱۱۶

- ۱- چند مورد از هویت های سیاسی جوامع را نام ببرید.
شناسنامه، گذرنامه، پرچم، روزها و جشن های ملی، مرزهای سیاسی، نیروهای مسلح، جنگ، صلح، سازمان ها و ادارات، دادگاه ها، شوراهای اسلامی شهر و روستا، روزنامه ها، رسانه ها، صداوسیما و ...
- ۲- چرا جوامع برای معرفی خود از ویژگی های سیاسی استفاده می کنند؟
زیرا هر جهان اجتماعی علاوه بر هویت فرهنگی از هویت سیاسی نیز برخوردار است.

صفحه ۱۱۷

- ۳- منظور از قدرت چیست ؟
موجودی که بتواند کاری را با آگاهی و اراده خود انجام دهد، دارای قدرت است.
- ۴- چرا انسان کنشگری قدرتمند است ؟
زیرا انسان همه کنش های خود را با آگاهی و اراده انجام می دهد.
- ۵- قدرت انسان محدود است .
فردی
- ۶- چرا قدرت فردی انسان محدود است ؟
زیرا او نمی تواند همه نیازهای خود را به تنهایی برآورده سازد و برای تأمین برخی از نیازهای خود، به کمک دیگران احتیاج دارد.
- ۷- منظور از قدرت اجتماعی چیست ؟ (قدرت اجتماعی چه زمانی شکل می گیرد؟)
قدرت اجتماعی هنگامی پیدا می شود که انسان برای رسیدن به اهداف خود بتواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد و کار ارادی دیگران را به خدمت بگیرد.
- ۸- چه کسانی از قدرت اجتماعی بیشتری برخوردارند ؟
کسانی که توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند.
- ۹- آیا فقط افراد دارای قدرت اجتماعی هستند ؟
خیر - علاوه بر افراد، نهادها، سازمان ها و جوامع نیز دارای قدرت اجتماعی هستند.

صفحه ۱۱۸

- ۱۰- آیا قدرت اجتماعی بدون پذیرش دیگران به وجود می آید ؟ خیر
- ۱۱- تنها راه تاثیر گذاشتن بر دیگران و به خدمت گرفتن فعالیت ارادی آن ها چیست ؟
جلب تبعیت آن ها است .
- ۱۲- منظور از جمله « جلب تبعیت. » چیست ؟
یعنی دیگران باید بپذیرند که مطابق آنچه از آنها خواسته می شود، عمل کنند.

۱۳- جلب تبعیت دیگران به چند شکل انجام می گیرد؟

تبعیت با کراهت - تبعیت با رضایت

۱۴- منظور از تبعیت با کراهت چیست؟

تبعیتی که ناشی از تهدید و ترس باشد.

۱۵- منظور از تبعیت با رضایت چیست؟

تبعیتی که با رضایت و میل درونی همراه است.

۱۶- چه قدرتی دارای مقبولیت است؟

قدرتی که بدون استفاده از تهدید و با رضایت طرف مقابل به دست می آید، دارای مقبولیت است.

۱۷- منظور از اقتدار چیست؟

قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نام دارد.

صفحه ۱۱۹

۱۸- منظور از مشروعیت چیست؟

قدرتی که بر اساس یک نظام عقیدتی و ارزشی خاص اعمال شود.

۱۹- مدار مقبولیت چیست؟

مدار مقبولیت، خواست و اراده کسانی است که قدرت بر آنها اعمال می شود.

۲۰- مدار مشروعیت چیست؟

مدار مشروعیت، حق و باطل بودن است.

۲۱- انواع مشروعیت را نام ببرید.

مشروعیت حقیقی - مشروعیت دروغین

۲۲- منظور از مشروعیت حقیقی چیست؟

اگر قدرت موافق حکم و قانون و اراده تشریحی خداوند اعمال شود.

۲۳- منظور از مشروعیت دروغین چیست؟

اگر قدرت موافق با ایدئولوژی های ساختگی بشری باشد، مشروعیت دروغین دارد.

۲۴- چه رابطه ای بین مقبولیت و مشروعیت حقیقی وجود دارد؟

مقبولیت و مشروعیت می توانند با هم باشند و می توانند از یکدیگر جدا باشند.

۲۵- چه زمانی قدرت هم مشروعیت حقیقی و هم مقبولیت اجتماعی دارد؟

اگر قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد.

۲۶- منظور از اقتدار غیر مشروع چیست؟

هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد اما تبعیت از آن، از روی رضایت باشد.

۲۷- سیاست چیست و چه رابطه ای با قدرت دارد؟

هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، «سیاست» پدید می آید؛ یعنی سیاست، اعمال قدرت سازمان یافته برای دستیابی به هدف است.

۲۸- سیاست در معنای عام به چه معناست؟

سیاست در معنای عام شامل هر نوع تدبیر و سازمان دادن به قدرت است.

۲۹- چرا وجود سیاست برای هر جهان اجتماعی لازم و ضروری است؟

زیرا هر جهان اجتماعی آرمان ها و ارزش های ویژه ای دارد و نمی تواند بدون سیاستی مناسب، به آرمان ها و ارزش های خود دست یابد.

۳۰- منظور از نظام سیاسی چیست؟

مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست های جهان اجتماعی وجود دارد، به نظام سیاسی شکل می دهد.

۳۱- بین نظام سیاسی و نظام های دیگر چه رابطه ای وجود دارد؟ (آیا نظام سیاسی از نظام های دیگر مستقل است؟)

در یک جهان اجتماعی، نظام سیاسی نمی تواند مستقل از نظام های دیگر مانند نظام فرهنگی، اقتصادی و... باشد؛ بلکه در تعامل با آنها قرار می گیرد. نظام سیاسی، بر نظام های دیگر، اثر می گذارد و از آنها نیز تأثیر می پذیرد.

۳۲- نظام عقاید، ارزش ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تأمین می کند.
فرهنگی

۳۳- تاثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی را توضیح دهید.

نظام فرهنگی عقاید، ارزش ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تأمین می کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش های فرهنگی جامعه باشد، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را نیز تأمین می کند اما اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی، از اصول و ارزش های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی اقتدار نظام سیاسی را کاهش می دهد.

۳۴- تاثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی را توضیح دهید.

نظام سیاسی نیز اگر به ارزش های فرهنگی جامعه وفادار بماند، با استفاده از مدیریت سیاسی خود، به بسط و توسعه فرهنگ کمک می کند و اگر از ارزش ها و آرمان های جامعه دور شود زمینه بحران های فرهنگی و هویتی را فراهم می سازد

۳۵- ملاک تقسیم بندی نظام های سیاسی را نام ببرید.

- تعداد افراد تاثیر گذار و تصمیم گیرنده

- روش تصمیم گیری

- بر اساس دین مداری یا دنیا مداری

۳۶- **نظام های سیاسی براساس تعداد افراد تاثیر گذار و تصمیم گیرنده به چند دسته تقسیم می شوند؟**

۱- نظام هایی که در آن تنها اراده یک فرد تاثیر گذار است.

۲- نظام هایی که تنها یک اقلیتی از مردم تصمیم تاثیر گذارند.

۳- نظام هایی که در آن اکثریت مردم در سرنوشت سیاسی خود تأثیرگذارند.

۳۷- **نظام های سیاسی براساس روش تصمیم گیری به چند دسته تقسیم می شوند؟**

- کسانی که در تصمیم گیری سیاسی دخیل هستند بر اساس خواست و اغراض خود تصمیم می گیرند، یعنی هر نوع تصمیمی را برای خود جایز و مباح می دانند.

- کسانی که در تصمیم گیری سیاسی دخیل هستند براساس حقیقت و فضیلت و با توجه به موازین عقلی تصمیم می گیرند.

۳۸- **ملاک تقسیم بندی نظام های سیاسی را از نظر ارسطو نام ببرید.**

- تعداد افراد تاثیر گذار و تصمیم گیرنده

- روش تصمیم گیری

۳۹- **از نظر ارسطو جمهوری چه نوع نظام سیاسی می باشد؟**

نظام سیاسی است که در آن اکثریت براساس فضیلت تصمیم گیرنده هستند.

۴۰- **از نظر ارسطو دموکراسی چه نوع نظام سیاسی می باشد؟**

نظام سیاسی است که در آن اکثریت براساس خواست و میل خود تصمیم گیرنده هستند.

۴۱- **از نظر ارسطو چه تفاوتی بین دموکراسی و جمهوری وجود دارد؟**

در هر دو نظام سیاسی اکثریت تصمیم گیرنده هستند با این تفاوت که در جمهوری اکثریت بر اساس فضیلت تصمیم می گیرند اما در دموکراسی اکثریت بر اساس خواست و میل خود تصمیم گیرنده هستند

۴۲- **فارابی چه ملاک هایی را برای تقسیم بندی نظام سیاسی در نظر گرفت؟**

دین مداری - دنیامداری

۴۳- **از نظر فارابی مدینه فاضله چه نوع جامعه ای است؟**

مدینه فاضله جامعه ای است که براساس سنت و قوانین الهی شکل می گیرد.

۴۴- **از نظر فارابی جوامع جاهله چه نوع جوامعی هستند؟**

جوامعی را که آرمان ها و ارزش هایشان الهی و عقلانی نباشد جوامع جاهله می نامد و آنها را به اقسامی تقسیم می کند.

۴۵- **فارابی معتقد بود که حقیقت با تعیین می شود. اراده الهی**

۴۶- **از نظر فارابی ابزار شناخت حقیقت چیست؟ عقل و وحی**

صفحه ۱۲۲ و ۱۲۳

۴۷- **لیبرالیسم به چه معناست؟**

به معنی مباح دانستن همه امور برای انسان است.

۴۸- **دموکراسی به چه معناست؟**

به معنای حاکمیت مردم است.

۴۹- لیبرال دموکراسی چگونه نظامی است؟

لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که ادعا می کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می یابد و هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی شناسد و حکومتی دنیوی و این جهانی است.

۵۰- نظام لیبرال دموکراسی با کدام فرهنگ سازگار است؟ چرا؟

این نظام سیاسی با فرهنگ جهان غرب سازگار است.

۵۱- نام دیگر نظام جمهوری اسلامی چیست؟

مردم سالاری دینی

۵۲- کدام نوع از نظام سیاسی، در جهان اسلام مورد توجه قرار گرفته است؟

جمهوری اسلامی

۵۳- عنوان «جمهوری» در نظام جمهوری اسلامی به چه معناست؟

به معنای به رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است.

۵۴- عنوان «اسلامی» در نظام جمهوری اسلامی به چه معناست؟

کلمه اسلامی نشان دهنده این است که فعالیت ها بر اساس عقاید و ارزش های اسلامی، سازمان پیدا می کند.

۵۵- در نظام جمهوری اسلامی قوانین و مقررات چگونه شکل می گیرند؟

با خواست مردم و ذیل اراده و مشیت الهی شکل می گیرند.

۵۶- چند مورد از ارزش های اجتماعی اسلامی را نام ببرید.

عبودیت - عدالت - استقلال - آزادی - نفی وابستگی - نفی تسلط بیگانگان بر امت اسلامی - امنیت و ...

۵۷- چرا عمل به ارزش های اجتماعی اسلام وظیفه الهی است و موجب تقرب انسان به خداوند می شود؟

زیرا در نگاه اسلامی، اغلب این ارزش ها با آنکه ناظر به مسائل اجتماعی دنیوی هستند، تفسیر دنیوی ندارند، بلکه سیرتی الهی و دینی دارند.

۵۸- در آموزه های اسلامی عبادت چه زمانی ارزش بیشتری می یابد؟

زمانی که بعد اجتماعی وسیع تری پیدا می کنند.

۵۹- از نظر برخی روایات مهم ترین مسئولیت چیست؟

مسئولیت متقابل امت و امام

www.my-dars.ir

۶۰- وظیفه امت اسلامی چیست؟

امت اسلامی باید از پذیرش طاغوت و قدرت های غیرالهی خودداری کند و در شکل گیری امامت و ولایت

الهی براساس موازین و ارزش های اسلامی هوشمند و فعال باشند.

تهیه کننده : گروه آموزشی استان فارس (مریم یابنده جهرمی)